

Kindvriendelijk internet

**SURF
SLEUTEL**

Brochure "De Surfsleutel" jaargang 11 nummer 36

SURF SLEUTEL

sponsors binnenvoor

Voorwoord brochure 36	3
Cyberpesten: wat als jouw kind online kinderen pest?	4
Wat de redactie opviel	10
Goede foute link	13
Wat is een VPN?	16
Internetrichtlijnen voor kinderen jonger dan 5 jaar deel 2	21
Mediawijs met beeld	24
40% van de kinderen speelt minder dan 1 uur per dag buiten	26
Organisaties op het gebied van Internetveiligheid en mediawijsheid	27
Online is niets privé	29
Brochure kinderinternet de Surfsleutel	31
Vouw jouw MediaDiamant	32
Kinderinternet de Surfsleutel	35
Colofon	36

SPONSORS

Voorwoord brochure 36

Het is ontzettend vervelend wanneer jouw kind online wordt gepest. Het kan echter ook zijn dat jouw kind juist de pester is op het internet. Deze brochure openen we met een groot artikel dat ingaat op dit probleem en aangeeft hoe je hiermee kunt omgaan: blijf kalm, onderzoek de situatie, stop het online pesten en probeer empathie te kweken.

In deze brochure vind je ook deel 2 van het artikel over de internetrichtlijnen voor kinderen jonger dan vijf jaar. Naast een aantal nuttige tips die je direct in de praktijk kunt toepassen, geeft dit artikel ook een overzicht van een groot aantal websites en apps die voor jonge kinderen geschikt zijn en waarmee je ze op een goede manier kunt laten kennis maken met het wereldwijde web.

Als je veiliger, vrijer, en anoniem gebruik wilt maken van het internet, kan een VPN, een Virtual Private Network, een goede oplossing voor je zijn. David Janssen van de site vpngids.nl legt uit wat een VPN is, welke voordelen het gebruik ervan heeft en vooral ook hoe je er zelf mee aan de slag kunt gaan.

Uit het onderzoek 'Buitenspelen 2022' van Kantar Public in opdracht van Jantje Beton blijkt dat 40% van de kinderen minder dan 1 uur per dag buiten speelt. 17% van de kinderen speelt zelfs helemaal nooit buiten. Daarom is de Nationale Buitenspeeldag van groot belang. In deze brochure lees je meer over deze dag en het onderzoek.

Zijn er verder nog onderwerpen over internet of sociale media waar je meer over zou willen weten, laat het ons dan even weten via redactie@surfsleutel.nl. Dan kijken wij of we er de volgende keer iets over in de brochure kunnen plaatsen.

Namens de redactie veel kindvriendelijk Surfsleutel plezier!

Paula Lagerwerf

Cyberpesten: wat als jouw kind online kinderen pest?

Wat doe je als jouw kind anderen online pest?

Hoewel het ontzettend pijnlijk kan zijn wanneer je kind gepest wordt, is het ook heftig om te ontdekken dat jouw kind juist de pester is. In dit geval is het net zo belangrijk om het gesprek aan te gaan. Hieronder lees je wat je kunt doen als jouw kind een cyberpester is:

1. Blijf kalm

Probeer je **kind niet te veroordelen**. Als je kind zich veroordeeld voelt, kan het zich afreageren of minder behulpzaam zijn bij het oplossen van

de problemen. Zorg ervoor dat je in de juiste gemoedstoestand bent voordat je een gesprek met je kind voert. Het is beter om **even te kalmeren** en niet overhaast een verhit en onproductief gesprek aan te gaan. Het doel van het gesprek moet zijn: **begrip kweken en samen een oplossing vinden**.

2. Onderzoek de situatie

Geef je kind of tiener de kans om het **probleem met jou te bespreken**. Probeer het vanuit het perspectief van je kind te zien. Misschien is hij of zij **door iemand anders gekwetst** of heeft je kind zelf last van spanningen.

Dit zou een reden kunnen zijn om woede en angst op anderen te projecteren. Misschien heeft je kind te maken met **groepsdruk** of **begrijpt hij of zij niet wanneer het genoeg is**. Als je de onderliggende oorzaak begrijpt, heb je meer kans dat je het pestgedrag kunt stoppen.

Je kunt de situatie verder onderzoeken door onderstaande vragen te stellen:

- Wat was de oorzaak van het cyberpesten?
- Hoe lang is het al aan de gang?
- Wie wordt er gecyberpest en wie pesten er nog meer?
- Wat is er met het slachtoffer gebeurd en kun je me de content laten zien?

Waarschijnlijk krijg je in eerste instantie geen duidelijke antwoorden. Misschien krijg je zelfs helemaal geen antwoorden. Het is belangrijk dat je doorvraagt en samen op zoek gaat naar mogelijke redenen waarom jouw kind anderen pest. Misschien voelt je kind zich erg onzeker en is hij of zij daarom anderen gaan pesten. Zodra jullie beiden begrijpen wat de achterliggende reden is, kun je

daadwerkelijke stappen ondernemen. Verzin dan bijvoorbeeld samen stappen om het pesten te doen stoppen en spreek eventueel af met de ouders van het slachtoffer.

3. Stop het online pesten

Hoe je het pesten stopt, hangt af van de mate van cyberpesten en wie er werd gepest.

Er zijn vijf belangrijke stappen die je kunt nemen om het cyberpesten door jouw kind te stoppen:

- 1. Praat met je kind over cyberpesten.** Leg uit dat hij of zij niet per se een pestkop is, maar dat zijn of haar gedrag problematisch is. Ze kunnen hun acties veranderen en in de toekomst betere keuzes maken. Laat hen voorbeelden zien van de gevolgen van cyberpesten. Je kunt nieuwsberichten googelen of praten over een persoonlijke ervaring. Dit kan ook empathie kweken. We gaan hier later dieper op in.
- 2. Stel strengere privacy-instellingen en controles in op apparaten.** Zorg ervoor dat je op de hoogte bent van wat je kind online doet, zodat je kunt zorgen dat het pesten stopt. Je kunt dit doen door de wachtwoorden van je kind te noteren en regelmatig hun accounts te controleren. Je kunt ook een familiebeveiligingsapp installeren om de activiteiten van je kind of tiener te volgen. Helaas zijn kinderen vaak technischer dan ouders en kunnen ze instellingen snel uitschakelen. Software voor ouderlijk toezicht is vaak doeltreffender om hun activiteiten in de gaten te houden.
- 3. Bepaal de consequenties.** Bepaal welke consequenties geschikt zijn voor de ernst van hun gedrag. Denk bijvoorbeeld aan strengere controles van hun social media en online leven in het algemeen en kortere tijdslimieten. Je kunt ook apparaten afnemen of de toegang tot bepaalde apps verbieden. Zodra je kind bewijst dat het zich weer respectvol kan gedragen, kun je hierop terugkomen.
- 4. Meld het.** Als bij het pesten een klasgenoot betrokken is, dan is het verstandig om dit aan school te melden. Het gedrag kan dan ook op school worden gecontroleerd. Meld en verwijder ook alle foto's en berichten op social media-sites die als cyberpesten kunnen worden beschouwd. Op die manier kunnen de websites zelf reageren in overeenstemming met hun beleid. Als je dit meldt, bescherm je ook andere kinderen tegen pesten. Je laat je kind zien dat ook hun favoriete websites, zoals Instagram, pesten zeer serieus nemen.
- 5. Blijf de activiteiten in de gaten houden en controleer ze.** Elk kind is anders. Als je de oorzaken van het pesten kunt aanpakken, is het mogelijk dat het gedrag volledig stopt. In moeilijkere gevallen kan het nodig zijn om verdere actie te ondernemen. Je kunt overwegen om het gebruik van apparaten aan banden te leggen. Indien nodig kun je ook de hulp inroepen van professionals zoals therapeuten en schoolleiders.

4. Probeer meer empathie te kweken om verdere schade te voorkomen

Kinderen maken fouten. Toch moet je kind begrijpen hoe ernstig pesten is. Beperking van online activiteiten of van de toegang tot social media-sites zal het gedrag niet altijd stoppen. Soms moeten kinderen het zelf uitzoeken. Een goede manier om dit te doen is om ze in een nieuwe situatie te plaatsen die empathie opwekt.

Hier zijn een paar tips om je kind aan te moedigen meer empathie te tonen:

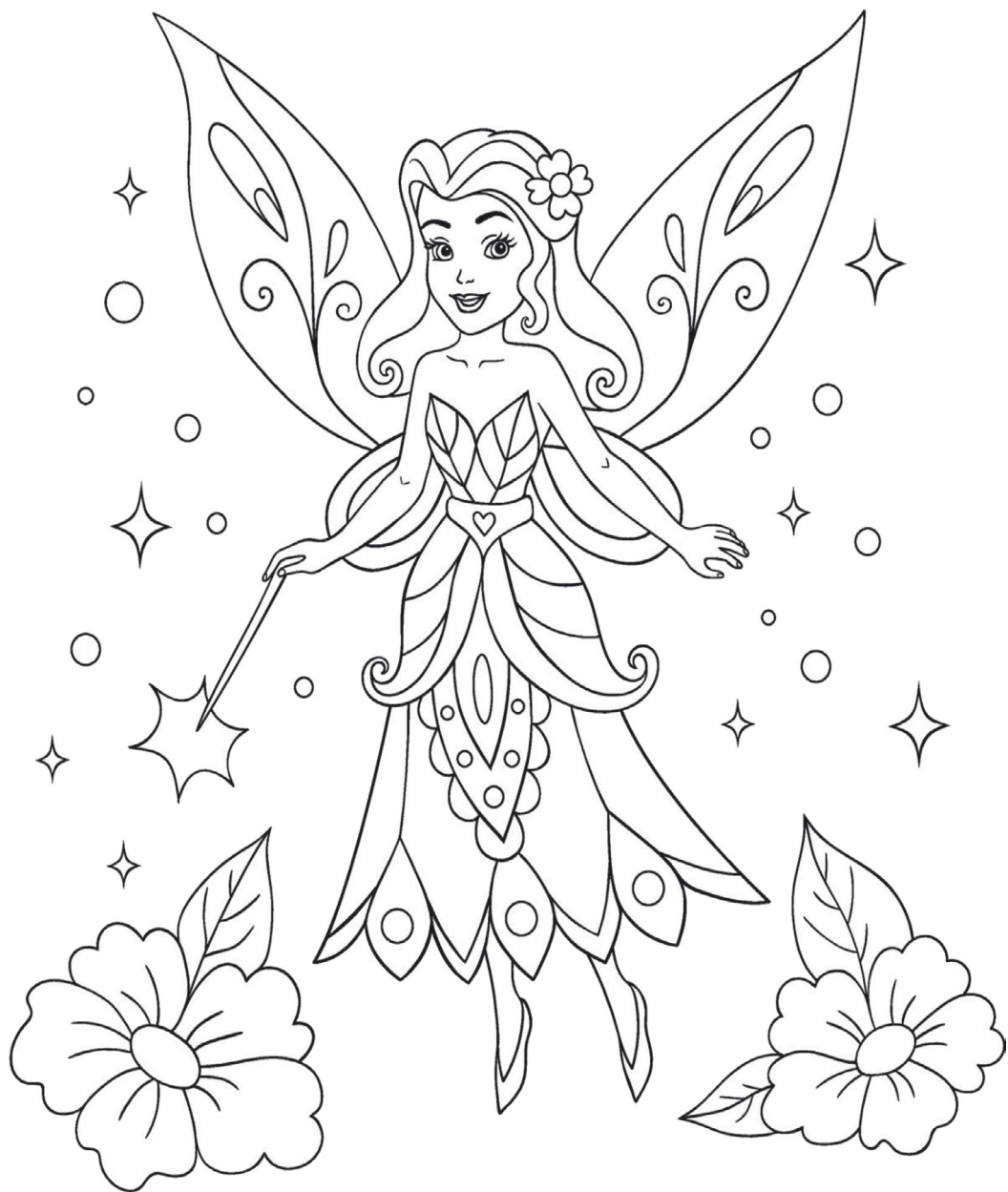
- Laat ze voorbeelden zien van **hoe cyberpesten mensen heeft gekwetst**. Zoals eerder gezegd, kunnen nieuwsberichten helpen.
- Breng je kind of tiener in nieuwe situaties die hem of haar kunnen helpen meer empathie te ontwikkelen. Dit kunnen **projecten zijn voor de buurt**, vrijwilligerswerk, of andere activiteiten die nieuwe perspectieven laten zien. Dit zal je kind laten zien dat iedereen zijn eigen bagage en problemen heeft.
- Huur een **gezins- of kindertherapeut** in die een professionele blik van buitenaf kan bieden op het pestgedrag van jouw kind.

Auteur: David Janssen

Bron: VPNGids.nl

SPONSORS

SURFSLEUTEL

Daria Chupinina@Shutterstock

Meldknop.nl

Maak je je zorgen over je kind, of ben je zelf nog jong en is er iets vervelends gebeurd op het internet? Je kunt altijd contact opnemen met officiële instanties zoals Meldknop.nl. Deze website geeft tips, zodat je weet wat je kunt doen als je online lastiggevallen wordt, opgelicht bent, of gepest wordt op social media. Ook kun je direct contact opnemen met de juiste instanties via chat, mail of telefoon. Meldknop.nl is onderdeel van de Nederlandse Politie en kan je onder andere in contact brengen met De Kindertelefoon, de Politie en talloze officiële websites die je verder kunnen helpen.

De Politie

Ook de Nederlandse Politie heeft een pagina die toegespitst is op het online leven en problemen met cyberpesten. Hier vind je informatie over hoe je je social media kunt beveiligen, wat je moet doen als je last hebt van online pesten, en hoe je kunt handelen wanneer je gehackt bent. Informatie over deze en meer onderwerpen vind je op vraaghetdepolitie.nl.

Algemene tips voor ouders

Ondanks alle online gevaren is het internet een fantastische plek. Je kind kan er spelletjes spelen, leren, series kijken, toegang krijgen tot cijfers en praten met vrienden. Om te zorgen dat ze niet per ongeluk op de verkeerde pagina's terechtkomen, is het dan ook verstandig om regels op te stellen. Of je kind nu nog erg jong is, op de basisschool zit, of al naar de middelbare gaat, er zijn altijd regels die hen kunnen helpen om op het internet veilig te navigeren. Vóór je deze leeftijdsafhankelijke regels bekijkt, willen we je eerst wat algemene tips geven. Deze tips helpen je het invoeren van specifieke regels gemakkelijker te maken. Wellicht kun je zelfs jouw eigen internetleven nét iets beter beschermen.

Kijk voor alle tips op: <https://www.vpngids.nl/veilig-internet/kind-en-jeugd/>

Speel MediaMasters

MediaMasters is een spannende serious game over de kansen en gevaren van (digitale) media, speciaal voor groep 7 en 8.

Door het spelen van de game bouwen leerlingen basiskennis op over mediawijsheid. Hoe ga je mediawijs om met WhatsApp, online pesten, cybercriminaliteit en gamen? Leerlingen gaan in de klas én thuis de mediawijze uitdagingen aan en bundelen hun krachten om MediaMissies te volbrengen.

Meer informatie over de mediamaster game:
<https://mediamasters.nl/>

Praten over online omgangsvormen in de klas

Door met leerlingen in discussie te gaan, laat je ze actief nadenken en reflecteren op hun eigen online gedrag, en of dat voldoende respectvol is. 8 stellingen om aan de klas voor te leggen:

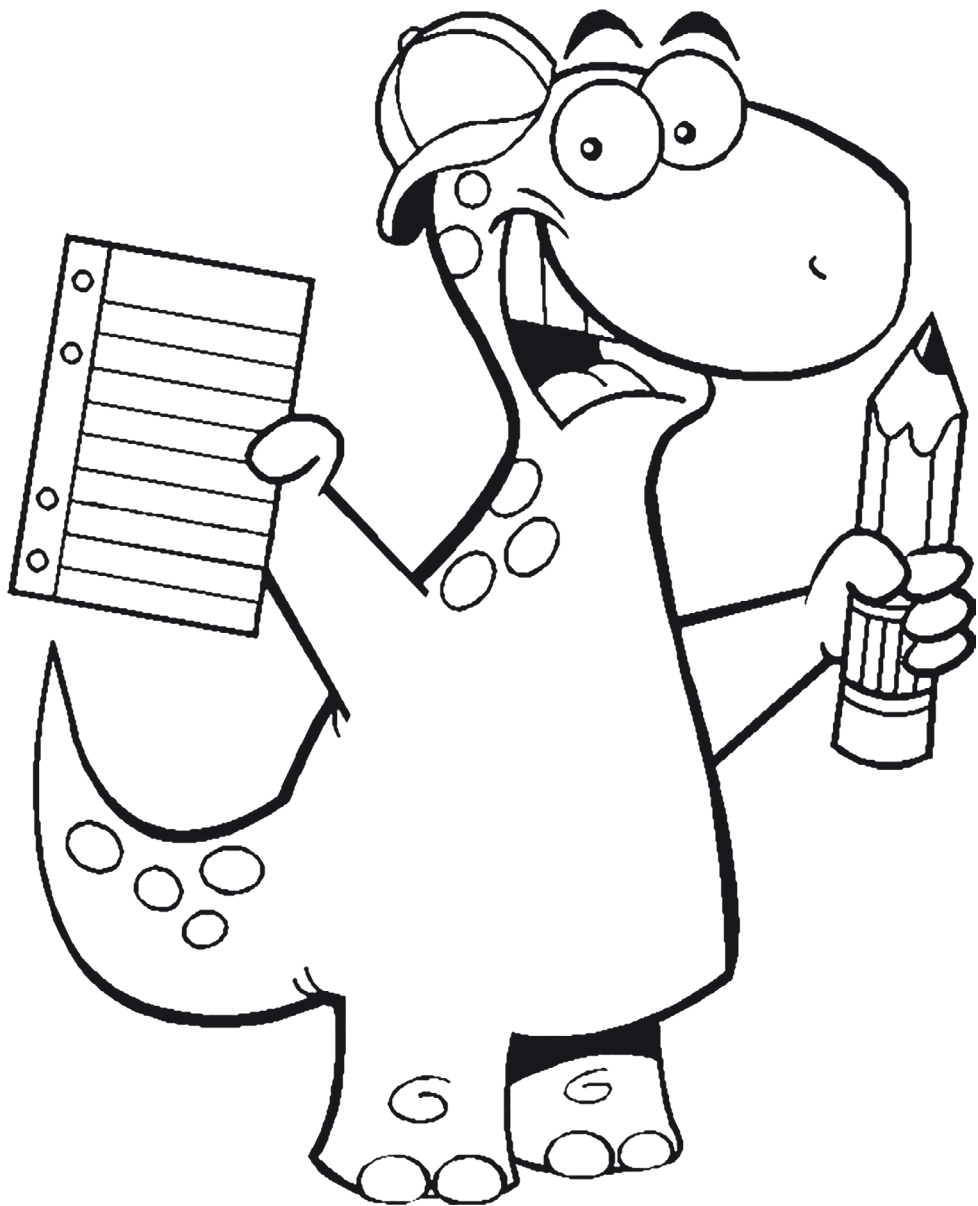
- Ik ben een mediamaker
- Ik tel tot 10 voordat ik reageer op sociale media
- Iedereen mag ongevraagd foto's en filmpjes van mij op Instagram plaatsen
- Als ik denk dat een berichtje niet klopt, check ik het voordat ik het deel of erop reageer
- Bloggers en vloggers moeten het duidelijk aangeven als ze ergens reclame voor maken
- Ik vind dat ik alle muziek, films en plaatjes mag gebruiken die ik online kan vinden
- Als ik een kwetsend filmpje doorstuur, ben ik medeverantwoordelijk voor de gevolgen
- Ik vind het oké als gamebouwers spelletjes expres verslavend maken

Meer lestips over online omgangsvormen:

<https://www.mediawijsheid.nl/onlineomgangsvormen/>

SPONSORS

SURFSLEUTEL

Kenbrenner@shutterstock.com

Wat is een VPN?

Steeds meer mensen hebben inmiddels wel van het fenomeen VPN gehoord of maken gebruik van een VPN-dienst. In dit artikel lees je wat een VPN precies is, hoe het werkt, welke mogelijkheden het biedt en welke voor- en nadelen er zitten aan het gebruik van een VPN. Ook bespreken we enkele goede VPN-diensten die geschikt zijn voor beginnende gebruikers.

Wat is een VPN?

VPN staat voor **Virtual Private Network**. In het Nederlands zeggen we ook wel 'Virtueel Particulier Netwerk'. Een VPN gebruiken is een makkelijke en efficiënte manier om je online veiligheid, privacy en vrijheid te verbeteren.

Wanneer je het internet gebruikt, wisselt je smartphone of computer continu informatie uit met andere partijen op het web. Een **VPN creëert een versleutelde (VPN)-verbinding** tussen jouw apparaat en de rest van

het internet. Hierbij stuurt het al jouw dataverkeer via deze beveiligde verbinding eerst naar een externe server: de **VPN-server**. Van daaruit wordt jouw dataverkeer verder het internet op gestuurd.

Je internetverkeer omleiden via een VPN-server heeft meerdere voordelen die we later in dit artikel uitgebreid bespreken. De belangrijkste zijn:

- Een VPN **verbergt je identiteit** voor de buitenwereld.
- Je dataverkeer is door de sterke encryptie **goed beveiligd**.
- Je geniet van **internetvrijheid**, ook in landen met hevige censuur.

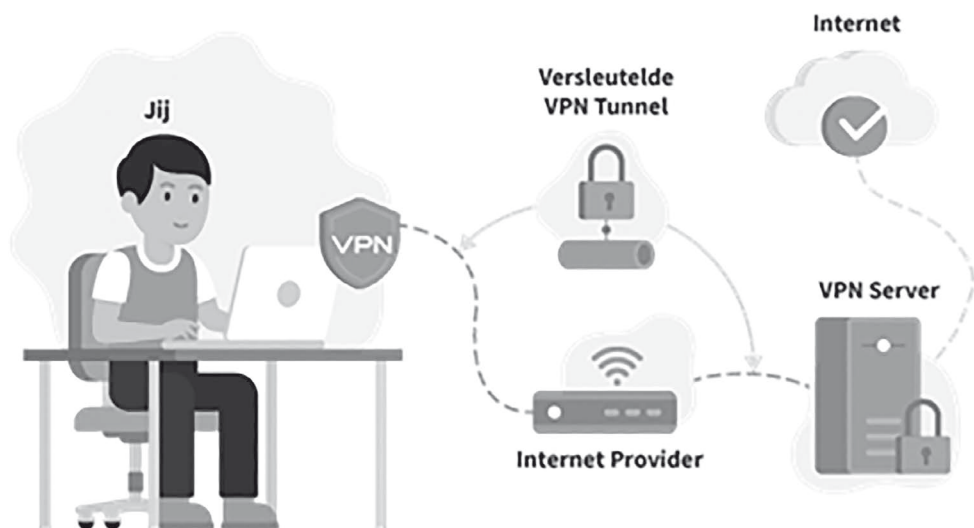
Hoe werkt een VPN?

In de praktijk werkt een VPN erg gemakkelijk. Je kiest een aanbieder,

sluit een abonnement af en downloadt de VPN-software. Vervolgens kies je de server waarmee je wilt verbinden. De VPN doet de rest.

Achter de schermen werkt een VPN zo:

1. De VPN-software **versleutelt je internetverkeer** en **stuurt jouw data over een beveiligde verbinding** naar de VPN-server. Deze data gaat eerst langs je internetprovider, maar die kan niet langer meekijken door de versleuteling.
2. De VPN-server ontvangt jouw versleutelde internetverkeer en **ontsleutelt jouw data**, zodat deze weer leesbaar wordt.
3. Het **ontsleutelde internetverkeer gaat verder het internet op**, richting de eindbestemming.

De VPN-server communi- ceert dus namens jou met het internet. Al het inkomende internetverkeer dat voor jou bedoeld is, gaat dus ook eerst via de VPN-server.

4. De VPN-server **versleutelt het voor jou bestemde internetverkeer**, wat het vervolgens via de beveiligde verbinding naar jou stuurt.
5. **De software op jouw apparaat ontsleutelt het internetverkeer**, waardoor jij het kunt bekijken.

De VPN-applicatie draait op de achter- grond van je computer, tablet of smartphone. **Hier merk je zelf weinig van**. Je kunt je computer en het internet doorgaans gewoon gebruiken zoals je dat gewend bent.

Hoe maak je zelf gemakkelijk gebruik van een VPN?

Het is heel eenvoudig om zelf een VPN te gebruiken:

1. Allereerst **sluit je een abon- nement af** bij een betrouwbare VPN-aanbieder. Je kunt vaak al voor enkele euro's per maand een VPN-account bij een kwali- tatief goede provider afsluiten.
2. **Na het registreren log je met je accountgegevens in op de VPN-software** en maak je verbinding met een VPN-server van de aanbieder.

De meeste (grote) VPN-aanbieders hebben software voor al je appa- raten en besturingssystemen, of het nu gaat om Windows, Mac, iPhone, Android of Linux. Zelfs voor je smart-tv bestaan er speciale apps. Binnen deze programma's kun je vaak kiezen welk VPN-protocol je wilt gebruiken en met welke servers in welk land je verbonden wilt worden.

Binnen enkele klikken heb je verbin- ding met een VPN-server gemaakt. Vanaf dat moment loopt al je internetverkeer via de beveiligde VPN-verbinding en kun je **veiliger, vrijer en anoniemer** gebruikmaken van het internet.

Auteur: David Janssen
Bron: VPNgids.nl

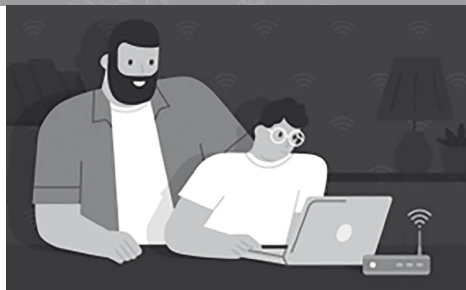
SURFSLEUTEL

KlaraViskova@shutterstock.com

SPONSORS

Internetrichtlijnen voor kinderen jonger dan 5 jaar deel 2

Apps en spelletjes voor jonge kinderen

Om te zorgen dat je kind online geen onverwachte dingen tegen het lijf loopt, is het belangrijk goed in de hand te hebben welke apps ze gebruiken en welke spelletjes ze spelen. Dit is vooral het geval wanneer je kind een normale tablet of telefoon gebruikt in plaats van een leeftijdsspecifiek apparaat. Hier komen we later nog even op terug.

Download daarom alleen spelletjes, apps en andere media die geschikt zijn voor jouw kind. Dit is meer dan alleen naar de leeftijdsratings in de App of Play Store kijken: deze zijn niet altijd passend. **Zorg dus dat je eerst zelf kijkt of je een app geschikt vindt voor jouw kind.**

Weet je niet waar je moet beginnen? Hier zijn een aantal betrouwbare websites en geschikte apps waar je kind zich goed mee kan vermaken.

Zappelin

Zowel op televisie als online is Zappelin van de NPO een veilige plek voor jouw kind. Zappelin heeft een app en een website. Beiden zijn geheel ingericht voor kleine kinderen. Je hoeft dus alleen maar naar www.zappelin.nl of de app te gaan en je kind kan meteen aan de slag.

De lay-out is simpel en erg gemakkelijk te overzien. Er is alleen maar leeftijdsspecifieke content voor kleine kinderen te vinden. Als je kind met de muis over de verschillende plaatjes beweegt, worden de opties voorgelezen. Je kind hoeft dus nog niet te kunnen lezen om hier te genieten van filmpjes, spelletjes, leesboeken, muziek en kleurplaten.

SchoolTV

SchoolTV is een andere website van de NPO die toegang geeft tot verschillende tv-programma's. Je kunt hier bijvoorbeeld Sesamstraat en Het Zandkasteel kijken. De website van SchoolTV is iets minder kindvriendelijk dan die van Zappelin. Waarschijnlijk

heeft jouw kind je hulp even nodig om de filmpjes te vinden die hij of zij wil kijken.

Gelukkig is het voor ouders gemakkelijk om op de site te navigeren: klik gewoon op de leeftijdscategorie 0-4 jaar bovenin de balk op schooltv.nl en je krijgt verschillende geschikte filmpjes te zien. Aan de zijkant kun je je resultaten filteren op bijvoorbeeld soort, maar ook op specifieke programma's. Koekeloere, Woezel & Pip en De Schatkist zijn enkele voorbeelden.

YouTube en Youtube Kids

Grote kans dat er filmpjes op YouTube staan waar je kind graag naar zou willen kijken. In veel gevallen loop je hier een risico. Er staat een hoop content op het platform die je liever niet met je kind van drie deelt. Gelukkig heeft YouTube daar iets op bedacht: **de beperkte modus**. Als je deze modus aanzet, wordt een **deel van de content op YouTube (alles wat niet gezinsvriendelijk is) automatisch geblokkeerd**. Deze video's krijgt je kind dus niet te zien.

Je kunt de beperkte modus in- en uitschakelen door naar de hoofdpagina van YouTube te gaan en op je account in de rechterbovenhoek te klikken. Onderaan de lijst die dan tevoorschijn komt, zie je 'Beperkte modus: uit' staan. Dit betekent dat je de beperkte modus nog niet aan hebt

staan. Klik op deze optie en zet hem aan door op '**Beperkte modus inschakelen**' te klikken. Nu wordt jouw YouTube-content gefilterd.

Ook heeft YouTube een speciale kindvriendelijke versie van de website gelanceerd: YouTube Kids. Ook dit werkt met filters. Het heeft ook bepaalde vormen van ouderlijk toezicht.

Houd er wel rekening mee dat geen enkel filter perfect is. Er wordt per minuut 300 uur aan video's op YouTube geüpload. Het is onmogelijk om dit allemaal handmatig te doorzoeken op content. Vandaar dat dit automatisch wordt gedaan. Dit betekent dat sommige filmpjes met ongepaste inhoud toch door het filter komen. Pas hier dus altijd mee op en **begeleid je kind goed als YouTube aanstaat!**

Toca Boca

Onderzoek van de BBC heeft uitgezeten dat het swipen op een beeldscherm beter is voor de motorische ontwikkeling van je kind dan het simpelweg kijken van video's op een

tablet. Dit kan een goede reden zijn om je kind te stimuleren spelletjes te spelen in de tijd dat ze online zijn – als die aansporing al nodig is.

Eén van de aanbieders van **kindvriendelijke spellen** is Toca Boca. Toca Boca is een internationale game-ontwikkelaar die speciaal spelletjes maakt vanuit het perspectief van kinderen. Op de Toca Boca-website staan tientallen spelletjes die het echte leven op een speelse manier nabootsen.

Door deze simpele maar leuke spelletjes te doen, leren kinderen een hoop vaardigheden die allemaal meewerken aan hun motorische ontwikkeling. Of ze nu sushi willen maken, een digitaal huisdier willen verzorgen, of kapper willen spelen, Toca Boca heeft er een game voor.

MediaSmarties

Er zijn talloze apps en websites die speciaal voor kinderen zijn gemaakt. Helaas zitten daar ook wat rotte appels tussen. Weet je niet zeker of een boek, app, spelletje, film of serie geschikt is voor de leeftijd van jouw kind? Check dan zeker even

MediaSmarties. Dit platform schrijft reviews over allerlei kindermedia, waardoor je duidelijk kunt zien voor welke leeftijd het is bedoeld. Zo krijgt Toca Town, één van de apps van Toca Boca, het leeftijdsadvies 3 jaar en ouder.

Tip: zet een wachtwoord op je apparaat

Om te zorgen dat je kind alléén gebruikmaakt van de apps die jij hebt goedgekeurd, moet je wellicht een **wachtwoord op je Google- of Apple-account zetten**. Je kunt codes inschakelen die je moet invoeren vóór je software of apps kunt downloaden.

Veel kinderen zijn namelijk slim genoeg om uit te vinden hoe het downloaden van nieuwe apps werkt. Zonder extra wachtwoord kunnen ze dan zomaar allerlei programma's op je apparaat zetten. Dit is gevaarlijk voor hen, maar mogelijk ook voor je bankrekening, als die aan je account gekoppeld is. Met een wachtwoord is je kind verplicht eerst naar jou toe te komen voordat ze iets kopen of installeren. Veel ouderlijk toezicht programma's en apps hebben ook opties om ongewenste downloads te voorkomen.

Meer lezen: <https://www.vpngids.nl/veilig-internet/kind-en-jeugd/tips-kinderen-jonger-dan-vijf-jaar/>

Auteur: David Janssen
Bron: vpngids.nl

Beeld is niet meer weg te denken uit onze samenleving. Op sociale media, in reclames of het onderwijs; overal worden verhalen verteld met video's, foto's en animaties. Beelden zijn – zeker in combinatie met geluid – een krachtig middel. Ze kunnen ons raken, betrekken én beïnvloeden. Vaak gebeurt dat onbewust.

Wat is beeldgeletterdheid?

Beeld is – naast gesproken en geschreven taal – een belangrijke manier waarop wij met elkaar communiceren. Mediawijs met beeld omgaan is dan ook een belangrijk onderdeel van mediawijsheid. Het wordt ook wel 'begrijpend kijken' of visuele geletterdheid genoemd. Mediawijs

met beeld omgaan heeft tot doel een kritische houding tegenover media-boodschappen te ontwikkelen. Beeld is namelijk niet neutraal. Een foto of video is immers altijd vanuit een bepaald perspectief bedacht, gemaakt en verspreid. Beelden beïnvloeden ons gevoel, ons denken en hoe wij de wereld zien.

Hoe kunnen beelden jou beïnvloeden?

Dagelijks krijgen we veel beelden te zien, op straat, op onze smartphone, in de krant of op televisie, in de klas, en op het werk. De hoeveelheid neemt in deze digitale tijd exponentieel toe. Beelden kunnen van invloed zijn op hoe we naar onszelf en de

wereld om ons heen kijken. Als je zelf beelden maakt of deelt is het goed om je bewust te zijn van de invloed die je daarmee hebt.

Je kunt letten op:
Wat doet het beeld met jouw gevoel, dat van een ander en hoe komt dat?

- Staat het beeld stil of is het bewegend?
- Is het onbewerkt of juist gemanipuleerd?
- Staat het beeld op zichzelf of is het deel van een groter geheel?
- Zie je het afgebeelde van dichtbij of van veraf, van onder of boven?
- Ben je bekend met het onderwerp, of is het helemaal nieuw?
- Wie maakte het beeld en met welk doel?

Beelden kunnen ook onze mening beïnvloeden over bijvoorbeeld een gebeurtenis in het nieuws of over iemand uit onze omgeving. Wanneer beeld wordt ingezet om de mening van het publiek over een persoon of gebeurtenis te sturen door deze in een negatieve of juist positieve context te plaatsen, spreken we van *framing*. Onder meer in de politiek, de journalistiek en de reclame wordt hier (bewust en onbewust) gebruik

van gemaakt. Door de komst van de smartphone is het lastiger geworden om te framen omdat mensen direct kunnen reageren en bijvoorbeeld zelf met foto's en filmpjes een ander beeld kunnen laten zien.

Beeldgeletterdheid op school

Op Nederlandse scholen wordt steeds vaker beeld gebruikt als ondersteuning van de lesinhoud. Kinderen krijgen veel beelden binnen via het nieuws en via sociale media zoals Facebook en YouTube. Welke betekenis geven zij hieraan? Kunnen ze de bedoelingen ervan doorzien? Als leraar kun je leerlingen helpen door met hen hierover in gesprek te gaan.

Meer lezen over mediawijs met beeld?
Het gehele artikel staat op:
<https://www.mediawijsheid.nl/mediawijs-met-beeld/>

40% van de kinderen speelt minder dan 1 uur per dag buiten

Persbericht — 8 juni 2022

Woensdag 8 juni, was het Nationale Buitenspeeldag. De dag waarop Jantje Beton en Nickelodeon samen met meer dan 600 organisatoren en ruim honderdduizend kinderen vieren wat zo belangrijk is: buitenspelen! Deze ochtend zijn ook de resultaten bekend gemaakt van het meest recente onderzoek 'Buitenspelen 2022' van Kantar Public, in opdracht van Jantje Beton. Hieruit blijkt dat buitenspelen nog steeds onder druk staat.

Dave Ensberg-Kleijkers (directeur-bestuurder Jantje Beton): "4 op de tien kinderen spelen niet eens 1 uur per dag buiten. Daarnaast is het percentage van kinderen dat nooit buiten speelt gestegen naar 17%, een verdubbeling in vier jaar tijd. De Nationale Buitenspeeldag blijft dus van groot belang!"

SPELEN IS SUPERBELANGRIJK

In het onderzoek 'Buitenspelen 2022' worden kinderen zelf aan het woord gelaten over buitenspelen. Hieruit blijkt weliswaar een lichte stijging van het aantal speelmomenten en speelduur, maar nog steeds speelt bijna één op de zes kinderen nooit buiten. Met name oudere kinderen zijn meer binnen dan buiten te vinden, waar de tablet lonkt en huiswerk gemaakt moet worden. Opvallend is dat veel kinderen aangeven graag méér buiten te willen spelen, als zij daar vriendjes

treffen en als er activiteiten georganiseerd worden die passen bij hun leeftijd. Juist de elementen die de Buitenspeeldag biedt.

"Veel buitenspelen is niet alleen *nu* gezond voor kinderen. Het heeft ook een positieve impact op hun toekomstige ontwikkeling," zegt Erik Scherder, hoogleraar neuropsychologie aan de VU Amsterdam en ambassadeur van Jantje Beton. "Bewegen is voor kinderen geen normaal onderdeel van de dag meer. Dat is alarmerend, om meerdere redenen.

Als we kinderen *nu* niet meer aan het buitenspelen krijgen, gaan we hele generaties opzadelen met mentale en fysieke problemen die direct of indirect te maken hebben met het gebrek aan dagelijkse lichamelijke inspanningen van tenminste 1 uur.

Zorg er dus voor dat onze kinderen weer buiten gaan spelen!”

Het hele onderzoek is hier te vinden:
https://jantjebeton.nl/uploads/images/Rapport%20Kantar%20Public_JantjeBeton_Buitenspelen2022DEF.pdf

Organisaties op het gebied van Internetveiligheid en mediawijsheid

www.mediawijzer.net is hét online loket voor iedereen die (professioneel) te maken heeft met of meer wil weten over mediawijsheid. Mediawijzer.net is opgezet door het Mediawijsheid Expertisecentrum, op initiatief van de ministeries van OCW en Jeugd en Gezin. In de dossiers vindt u de informatie overzichtelijk op thema gerangschikt.

Media spelen een steeds belangrijkere rol in onze samenleving. Media zijn overal en hun maatschappelijke impact is groot. Op deze site vindt u allerlei informatie op het gebied van mediawijsheid; het vinden en begrijpen en maken van media in een door media gedomineerde samenleving.

Postadres:
Mediawijzer.net
Postbus 778
2700 AT
Zoetermeer

Bezoekadres:
Paletsingel 32
2718 NT
Zoetermeer

SPONSORS

Online is niets privé

Een goede vuistregel om je kinderen mee te geven is dat online niets privé is. Willen ze niet dat iets openbaar wordt? Dan moeten ze die informatie niet online plaatsen. Chats op het internet lijken misschien erg persoonlijk, zeker als het gesprekken met goede vrienden zijn, maar de data die het internet opgestuurd worden, kunnen mogelijk gelekt of gehackt worden. Die kans is in sommige gevallen groter dan in andere, maar alsnog is het goed je kind bij te brengen dat het altijd kan gebeuren. Hierdoor denken ze twee keer na voor ze iets online zetten, waardoor ze verstandigere keuzes maken.

Eens online is altijd online

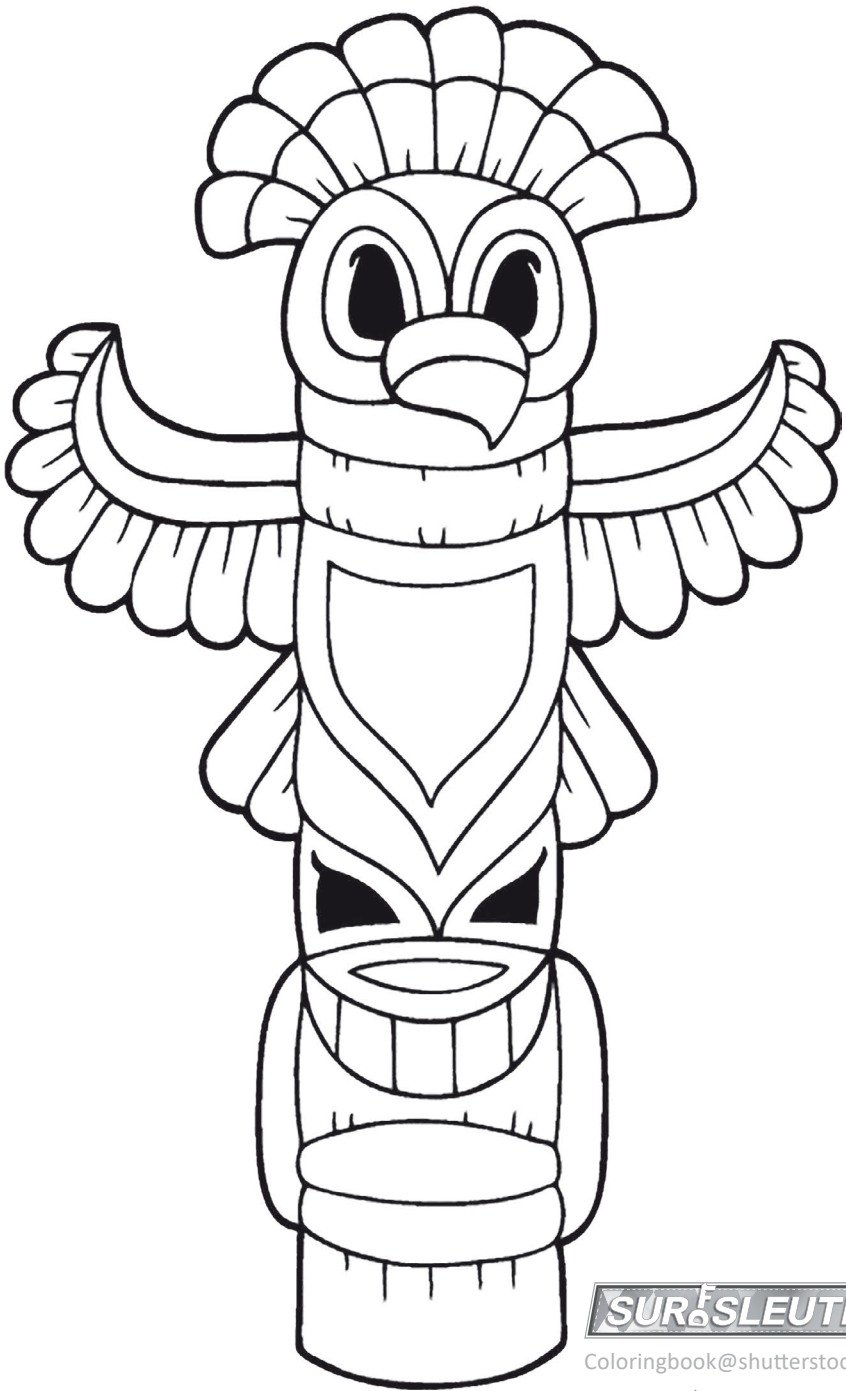
Een andere vuistregel is “Eens online is altijd online”. Als kinderen en jongeren weten dat alles wat ze online plaatsen daar mogelijk voor altijd zal blijven (wat best realistisch is), zijn ze hopelijk een stuk voorzichtiger. Praat hier in de tienerjaren ook over: als ze nu (en vooral na hun achttiende verjaardag) allerlei (dronken) foto’s van feestjes op hun Facebook zetten, is dat het eerste wat toekomstige werkgevers vinden zodra ze een simpele Google-zoekopdracht doen.

Stem de richtlijnen en regels af op hun leeftijd

Kinderen veranderen naarmate ze opgroeien. Ze worden volwassener en krijgen meer verantwoordelijkheidsgevoel. Regels die jaren geleden logisch waren, kunnen snel hun nut verliezen en er juist voor zorgen dat je kind niet meer met je wil praten. Pas je regels daarom aan aan de leeftijd van het kind. Afhankelijk van de situatie bepaal je welke regels het beste werken.

Over het algemeen is het verstandig om andere regels te hanteren voor pre-basisschoolkinderen, basisschoolkinderen en middelbare scholieren (jongeren).

SURF SLEUTEL

Coloringbook@shutterstock.com

Brochure Kinderinternet de Surfsleutel

In samenwerking met DNB Groep B.V. wordt elk kwartaal een Surfsleutel brochure uitgegeven. Deze brochure wordt mogelijk gemaakt door regionale adverteerders en in 18 regio's aangeboden aan 25 verschillende basisscholen. Iedere basisschool ontvangt in eerste instantie gratis 25 exemplaren en kan naar wens meer exemplaren kosteloos aanvragen.

Met het verspreiden van deze brochure hopen we de naamsbekendheid van Kinderinternet de Surfsleutel te vergroten en verwerven we de middelen om de Surfsleutel online te houden.

De brochure bevat naast informatie over onze kinderwebsite www.surfsleutel.nl vooral veel tips en informatie voor kinderen, hun ouders en begeleiders over hoe je veiliger en kindvriendelijker op het internet kunt surfen. Daarnaast spelen we in op actuele onderwerpen zoals het gebruik van sociale media.

Een aantal van deze brochures is nu ook van deze website te downloaden.

Wenst u de brochure ook gratis te ontvangen dan kunt u deze bij bestellen via: DNB Groep B.V., telefoonnummer 0598-398800 of e-mail: receptie@dnbgroep.nl

MediaDiamant

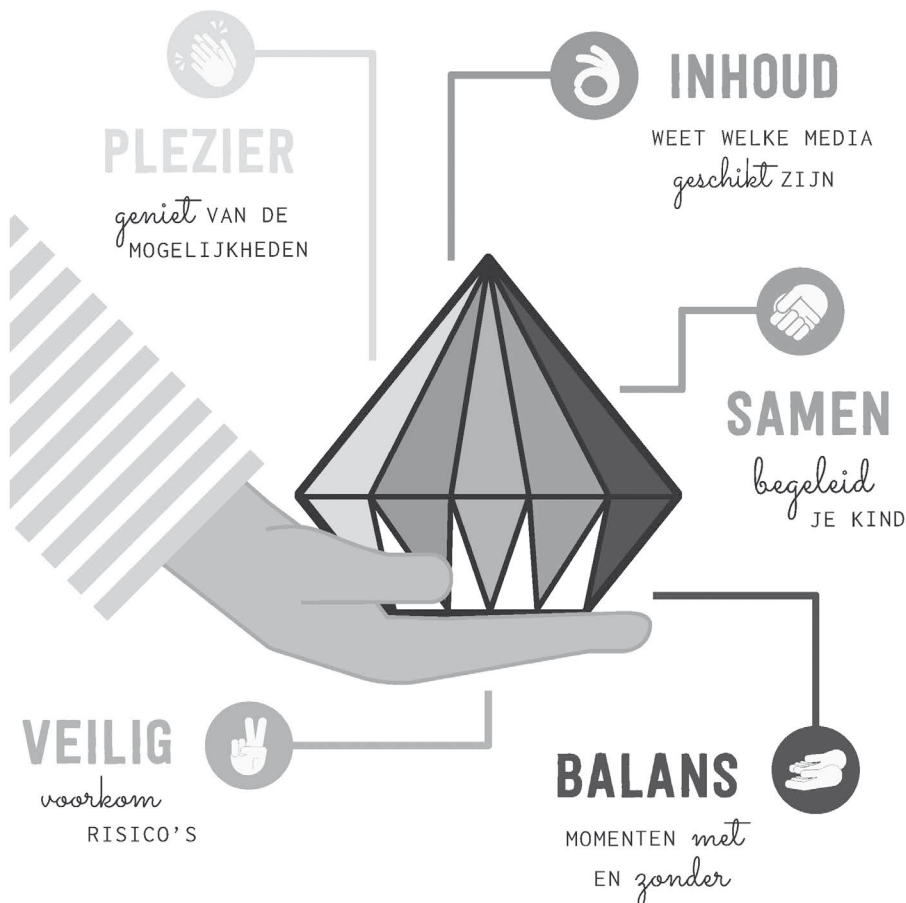
Wegwijs in mediaopvoeding

Op mediawijsheid.nl/mediadiamant vind je concrete tips hoe je de MediaDiamant kunt gebruiken.

Zelf aan
de slag?

DRAAI DIT VEL
OM EN VOUW JOUW
MEDIADIAMANT!

mediawijzer.net

BEELD EN GELUID

ICCP

Platform voor de
Informatieovername

Kennisnet

KB

Koninklijke Bibliotheek
Nationale bibliotheek van Nederland

HOUD HET *zelf* IN DE HAND!

KNIP, VOUW & PLAK

JOUW *eigen* MEDIADIAMANT.

SPONSORS

Sociale en maatschappelijke doelstelling

Kinderinternet de Surfsleutel heeft een sociale en maatschappelijke doelstelling. Wij vinden het belangrijk dat kinderen over een gratis veiligere en kindvriendelijke internetomgeving kunnen beschikken, waar ze geen zaken in tegen komen waar ze niet mee geconfronteerd behoren te worden.

Vanaf januari 2018 heeft de redactie van de Surfsleutel besloten haar maatschappelijke verantwoordelijkheid verder op te pakken door haar redactie open te stellen voor mensen die uit een sociaal isolement willen

komen of een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Mensen die graag zinvol bezig willen zijn. Voor wie het weer krijgen van een dag/ arbeidsritme of het opdoen van sociale -en/of arbeidsvaardigheden belangrijk is.

We gebruiken onze redactie als plaats waar zij op eigen tempo kunnen werken aan een stukje persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden. Wij vinden het belangrijk dat men het gevoel heeft zinvol bezig te zijn en dat dit gewaardeerd wordt. Ieder mens is waardevol en kan op zijn eigen manier van alles bereiken! Zie ook www.sleutelenaanjetekomst.nl

Vrijwilligers Nicolette en Daisy maken samen pepernoten voor het vernieuwde recept op de Surfsleutel.

NOUW

Kinderinternet de Surfsleutel

Noordhaven 98
4761 DC Zevenbergen

Bezoekadres:
Noordhaven 98
4761 DC Zevenbergen

M: 06-48467697
(op werkdagen bereikbaar tussen 9.00 en 13.00 uur)

E: info@surfsleutel.nl
W: www.surfsleutel.nl

De redactie van de Surfsleutel is te bereiken via:
E: redactie@surfsleutel.nl

Uitgever:

DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

WWW.DNBGROEP.NL

DE UITGEVER EN DE SURFSLEUTEL ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER EN/OF DE SURFSLEUTEL.

sponsors binnenachter

sponsors buitenland